

๓ ศัพท์ (มัน) ในปริสส์พพนาม

๓ ศัพท์ ใน นปุงสกลิงค์ แจกอย่างนี้

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	ตํ ลง สี ปฐมา.เอก. เอา อ กับ สี เป็น อํ = ตํ อ.มัน	ตานิ ลง โย ปฐมา. พหุ. แปลง โย เป็น นิ ที่ชะ อ เป็น อา =ตานิ อ.มัน ท.
ทุตिया	ตํ ลง อํ ทุตिया. เอก. ลง อํ คง อํ ไว้ = ตํ นํ ลง อํ ทุตिया. เอก. แปลง ต เป็น น ลง อํ คง อํ ไว้ = นํ ซึ่งมัน สุ่มัน ยังมัน สินมัน ตลอดมัน กะมัน เฉพาะมัน	ตานิ ลง โย ทุตिया. พหุ. แปลง โย เป็น นิ ที่ชะ อ เป็น อา = ตานิ ซึ่งมัน ท. สุ่มัน ท. ยังมัน ท. สินมัน ท. ตลอดมัน ท. กะมัน ท. เฉพาะมัน ท.
ตติยา	เตน ลง นา ตติยา. เอก. เอา อ กับ นา เป็น เอน = เตน ด้วยมัน โดยมัน อันมัน ตามมัน เพราะมัน มีมัน ด้วยทั้งมัน ข้างมัน ทางมัน	เตหิ ลง หิ ตติยา. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ = เตหิ ด้วยมัน ท. โดยมัน ท. อันมัน ท. ตามมัน ท. เพราะมัน ท. มีมัน ท. ด้วยทั้งมัน ท. ข้างมัน ท. ทางมัน ท.
จตุตถิ	ตสฺส ลง ส จตุตถิ. เอก. แปลง ส เป็น สฺส = ตสฺส อสฺส ลง ส จตุตถิ. เอก. แปลง ต เป็น อ. แปลง ส เป็น สฺส = อสฺส แก้มัน เพือมัน ต่อมัน	เตสฺ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ = เตสํ เตसानํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ = เตसानํ เนสฺ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ = เนสํ เนसानํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง ต เป็น แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ = เนसानํ แก้มัน ท. เพือมัน ท. ต่อมัน ท.
ปัญจมิ	ตสฺมา ลง สฺมา ปัญจมิ. เอก. ลง สฺมา คง สฺมา ไว้	เตหิ ลง หิ ปัญจมิ. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ = เตหิ

	<p>= ตสมา อสมา ลง สมา ปัญจมี. เอก. แปลง ต เป็น อ. ลง สมา คง สมา ไว้=อสมา ตมหา ลง สมา ปัญจมี. เอก. แปลง สมาเป็น มหา = ตมหา แต่มัน จากมัน กว่ามัน เหตุมัน</p>	<p>แต่มัน ท. จากมัน ท. กว่ามัน ท. เหตุมัน ท.</p>
จัญฉี	<p>ตสฺส ลง ส จัญฉี. เอก. แปลง ส เป็น สฺส=ตสฺส อสฺส ลง ส จัญฉี. เอก. แปลง ต เป็น อ แปลง ส เป็น สฺส = อสฺส แห่งมัน ของมัน เมื่อมัน</p>	<p>เตสฺ ลง นํ จัญฉี. พหุ. แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ =เตสํ เตसानํ ลง นํ จัญฉี. พหุ. แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ=เตसानํ เนสํ ลง นํ จัญฉี. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ = เนสํ เนसानํ ลง นํ จัญฉี. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ = เนसानํ เตสํ เตसानํ เนสํ เนसानํ แห่งมัน ท. ของมัน ท. เมื่อมัน ท.</p>
สัตตมี	<p>ตสฺมี ลง สฺมี สัตตมี. เอก. ลง สฺมี คง สฺมี ไว้ = ตสฺมี อสฺมี ลง สฺมี สัตตมี. เอก. แปลง ต เป็น อ ลง สฺมี คง สฺมี ไว้ = อสฺมี ตมฺหิ ลง สฺมี สัตตมี. เอก. แปลง สฺมี เป็น มฺหิ = ตมฺหิ ในมัน ไกลมัน ที่มัน ครั้นเมื่อมัน ในเพราะมัน เหนือมัน บนมัน ณ มัน</p>	<p>เตสฺ ลง สฺ สัตตมี. พหุ. ลง สฺ คง สฺ ไว้ เอา อ เป็น เอ = เตสฺ ในมัน ท. ไกลมัน ท. ที่มัน ท. ครั้นเมื่อมัน ท. ในเพราะมัน ท. เหนือมัน ท. บนมัน ท. ณ มัน ท.</p>

ตัวอย่าง

นามรูป อนิจจัง (โหด), **ตบหิ** อุปฺปชฺชิตฺวา นิรุชฺฌติ ฯ

อ.นามรูป เป็นธรรมชาติไม่เที่ยง ย่อมเป็น, เพราะว่า

อ.มัน เกิดขึ้นแล้ว ย่อมดับไป ฯ

ทดสอบการแต่งประโยค

๑. อ.ทรัพย์ ในเรือน ของเศรษฐี, อ.ธิดา **ของเธอ** ย่อมซื้อ (กีนาคติ) ซึ่งผลไม้ ท. **ด้วยมัน** ฯ

๒. อ.ข้าวกล้า ท. งอกขึ้นแล้ว (รูปหानิ) ในนา ของชาวนา, อ.โค ท. ย่อมเคี้ยวกิน (ชาทนฺติ) **ซึ่งมัน** ท. ฯ

๓. อ.ลม ย่อมพัด (ปฺหริติ) ซึ่งต้นไม้, อ.ใบ ท. **ของมัน** ย่อมหล่น (ปตฺนฺติ) ฯ

ทดสอบการแปลบาลี

๑. พหุณี จีวรานิ เอกสฺส ภิกขุสฺส อุปฺปชฺชนฺติ, **โส** ตานิ ภิกขุณํ ภขีสุ ฯ

ตอบ.

๒. เอกจฺจสฺมี กุเล ธนํ นฏฺฐิ, **ตํ** อนุปฺพุเพน หานี คจฺฉติ ฯ

ตอบ.

